

FÓRUM

JAVASLATOK A LOGISZTIKAI RENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSÁRA

Zsiborás János ¹

*Ebben a rovatban a szerző
egyéni véleményét fejt ki.
Lehetőséget kínál más
vélemények, észrevételek
közreadására.*

Szerkesztőség

ELŐZMÉNYEK

(a megértés érdekében ismételt)

A Magyar Honvédség az elmúlt csaknem két évtized alatt szövetségi hovatartozásában, feladatrendszerében, struktúrájában, vezetésében és irányításában, szakirányításában, működésében és működtetésében jelentős változtatásokon ment keresztül. Ezek a változások kihatottak a nagy ellátó rendszerek (fegyverzettechnika, hadtáp), szervezetek, képességek, működési eljárások átalakulására is. Sajnos a sorozatosan végrehajtott („csepegtetett”) változtatásokat a szabályzó rendszerek nem (vagy csak részben) követték, így napjainkban eljutottunk oda, hogy a jelenlegi logisztikai rendszerük teljes szabályozottsága bizony kívánni valót hagy maga után. Mondhatnánk úgy is e hiányosság a katonai logisztika jelenlegi „gyenge láncszeme”.

Azok, akik aktív részesei voltak a változások kezdetének (akik nem azoknak tanúságos információ), jól emlékeznek a régmúlt szabályozóira. Csak példának említeném az **önálló hadtáp időszakát**, amikor az akkori **rendszer teljes egésze szabályozott** volt. Ezek a szabályzók átfogták a hadtáp rendszer vezetésének és működésének béke és háború tevékenységét. Általános jellegű szabályzatban és szakági

¹ Zsiborás János nyá. ezredes.

szabályzatokban rögzítettek voltak a **béke működés követelményei**, a szakmai **vezetés rendje**, az **anyagellátás**, a **tárolás**, az **ellenőrzés stb. feladatai**, a feladatok megvalósításához szükséges **tervek**, **okmányok**, **nyilvántartások**, illetve azok **vezetésére vonatkozó előírások**. A szabályzatokhoz kapcsolódtak általános jellegű módszereket és eljárásokat tartalmazó kiadványok, kézikönyvek (*pld.: Ellenőrzési Kézikönyv, Tárolási Utasítás, Málházási Utasítás, részletes kiképzési normatáblázat stb.*). Az anyagi biztosításra vonatkozó követelményeket a **Magyar Néphadsereg egészére** vonatkozó külön utasítás tartalmazta. A háborús hadtápbiztosítás követelményeit, a hadtápbiztosítás rendjét az akkori szövetségesi hovatartozásnak megfelelő elvekkel, módszerekkel és eljárásokkal külön **Csathadkép Utasítás** illetve ágazati háborús **szabályzatok**, **normatáblázatok** tartalmazták. Ez a szabályzó rendszer teljes egészében biztosította a hadtápbiztosítás hatékony működését, a végrehajtott feladatok elszámoltathatóságát.

Az időközben végrehajtott változások során a korábbi szabályzók hatályon kívül lettek helyezve, a változásoknak megfelelő újak viszont nem kerültek kidolgozásra. A háborús anyagi technikai biztosítás működése az integrált anyagi-technikai rendszer időszakában részben szabályozásra került, hiszen a kidolgozott és kiadott harcsszabályzatok, valamint a **Hadművelési Utasítás** tartalmazta az adott szintre vonatkozó anyagi-technikai biztosítási követelményeket. **Az időközben elkészített háborús anyagi-technikai szakutasítás nem került kiadásra. A szabályzatok, szakutasítások hiányát a szakágak eseti szakintézkedésekkel próbálták, próbálják pótolni, amelyek sokasága a rendszer működésében áttekinthetlenséget okoz.**

A **Magyar Honvédség** karcsúsítását előirányzó sorozatos szervezeti változtatások során a logisztikai rendszerben is történtek szervezeti változtatások, kisebb működési módosulások, azonban a szabályzó dokumentumok kidolgozása sorozatosan a háttérbe szorult. Történtek előrelépések a NATO csatlakozást követően a doktrínális dokumentumok tekintetében. Kidolgozásra, kiadásra, majd átdolgozásra került a **Magyar Honvédség Összhaderőnemi Logisztikai Doktrínája**, illetve elkészültek a kapcsolódó és közlekedési támogatási **„funkcionális”** doktrínák, azonban az **MH ÖLTP** megszüntetésével sem a haditechnikai biztosítási, sem a hadtápbiztosítási doktrínák, sem az időközben elkészített **„ágazati”** szakutasítások (pld.: hadtápbiztosítások) nem kerültek hatályba léptetésre.

Kissé megtörve a gondolatmenetet, de a szabályozáshoz szorosan kapcsolva szeretnék rávilágítani arra, hogy logisztikai rendszerünk

tökéletesítése érdekében sürgősen javítani kellene a logisztikai támogatás néhány fontos területén. **Melyek ezek?**

Elsősorban szükségesnek látom felélnkíteni és befejezni azt a munkát, amely a **normák, normatívák „rendbetétele”** érdekében kezdődött még a 90-es évek közepén és még napjainkban sem értünk el kellő eredményt. Csak példaként említeném, hogy még mindig vannak szakterületek, ahol 10-15 évvel ezelőtt kidolgozott „*hadi*” normák vannak jelenleg is érvényben. Ezek normák kell, hogy képezzék a logisztikai támogatás megvalósításának alapját. ***Természetesen itt gondolok nem csak az anyagi, üzemeltetési normákra, hanem ide sorolnám a műveleti, a katonai szervezetek tevékenységéhez kapcsolódó normákat is.*** Azt is látnunk kell, hogy e korrekt, valós alapokon nyugvó normák nélkül nem beszélhetünk hatékonyan működő védelmi tervező rendszerről, valós alapokon nyugvó minősített időszakai tervezésről, a katonai szervezetek műveleteit biztosító készletek tervezéséről illetve műveleti tervezésről. Ez viszont nem valósulhat meg a tervezők és igénytámasztók hatékony együttműködése nélkül.

A következő fontos terület a már több éve megkezdett és napjainkban is folyó **termékazonosító** (termékkodifikációs) **rendszer kidolgozásának a befejezése**, kapcsolódva a nemzeti kodifikációs stratégiához (ha lesz), illetve a **NATO** kodifikációs rendszeréhez.

A logisztikai rendszer hatékony működése érdekében szükségesnek ítélem meg a 2000-es évek elején megkezdett **logisztikai gazdálkodási információs rendszer (LGIR)** kialakításának folytatását (újra kezdését). Sajnálatos, hogy a rendszer előkészítése során felhasznált tetemes pénzösszeg ellenére – eszközök beszerzésén, tanulmányok elkészítésén kívül – hathatós eredmény nem született, az akkori **HM közigazgatási államtitkár** a projekt további folytatását felfüggesztette.

A védelmi igazgatás rendszerében csaknem négy éve, törvény által szabályozva új minősített időszakai kategória jelent meg – **a megelőző védelmi helyzet**. A napjainkig, még csak koncepcióként sem született szabályzó az időszakhoz tartozó rendszabályok **logisztikai támogatásának** megvalósítása érdekében.

Végül, de nem utolsó sorban felül kell vizsgálni és ki kell dolgozni a teljes körű logisztikai szabályzó rendszert.

Ezt a kis kitérőt a gondolatmenetben tettem azért, mert az említett területek szorosan kapcsolódnak egymáshoz és a szabályozás fontos részeselemét jelentik.

Mit biztosít a teljes szabályozottság? Röviden kifejezve megbízható működést, ezen belül a logisztikai rendszerben átláthatóságot, követhetőséget, ellenőrizhetőséget és nem utolsósorban elszámoltathatóságot. Biztosítja továbbá, hogy a *szakállomány egységes elméleti ismereteket szerezzen az oktatási intézményekben* a beosztásukra történő felkészítés során, az első beosztásba kerülő fiatal tisztek, tiszthelyettesek, a más beosztásokból átképzett állomány rendelkezzen kézzel fogható előírásokkal a szakmai feladataik maradéktalan ellátásához, s nem utolsósorban ellenőrzések során mind a végrehajtók, mind az ellenőrzöttek egységesen értelmezzék a logisztikai támogatás követelményeit.

Tudunk-e továbblépni? Meg tudjuk-e erősíteni e „gyenge láncszemet”? A válasz igen. **Mi kell ehhez? Nem több mint:**

- döntések meghozatala kulcsfontosságú, koncepcionális kérdésekben;
- általános modell elkészítése a szabályozók struktúrájára;
- munkarend kidolgozása;
- a kidolgozó munka következetes végzése.

Az elmúlt esztendőben a logisztikai rendszer szervezeti felépítésében és működésében jelentős változáson ment keresztül. Szervezetileg szétválasztásra került az eddig csak elméletben körvonalazott termelői és fogyasztói logisztikai rendszer. **Az így létrehozott szervezetek belső működése szabályozott (SZMSZ-k), azonban a logisztikai rendszer egésze esetenként (éppen az egységes szabályozottság hiányában) működési zavarokkal küszködik.**

Jelenleg a logisztikai rendszer működését, döntően a működtetés elveit, követelményeit, kisebb részben a feladatokhoz kapcsolt eljárásokat és módszereket a honvédelmi miniszter által jóváhagyott **MH Összhaderőnemi Logisztikai Doktrína** tartalmazza, amely alapkoncepciójában az ágazati (ágazatosoportos) gazdálkodási és működési modellre épített. ***Filozófiájában a logisztikai támogatást a két nagy szakterület (haditechnika, hadtáp) csoport, illetve a közlekedési szakterület szakmai vezetési és működési tevékenységén keresztül vezeti le.*** Az integrált logisztikai rendszerben minden szakterületi csoport, illetve szakterület végez termelői és/vagy fogyasztói logisztikai funkciókat, így a szakterületek feladatrendszere **átfedéssel** szabályozott.

Szabályozottabb működést eredményezne a funkciókra épített dokumentum rendszer kidolgozása, a logisztikai rendszer **integrált funkcionális rendben** történő működtetése (*első fontos döntési pont*). Egy fontos megjegyzés, hogy a *termelői és fogyasztói logisztika az nem szervezet*, hanem a logisztikai funkció valamilyen rendező elvek alapján történő csoportosítása.

Melyek ezek a funkciók:

A termelői logisztika rendszerében:

A termelői logisztikai támogatás fejlesztési funkciója – azon feladatok összessége, amelyek az új haditechnikai eszközök és hadianyagok kutatására és fejlesztésére, a beszerzési eljárások szakmai előkészítésére, a fejlesztési tervek végrehajtásának irányítására, a csapatpróbára, a gyártás felügyeletére, rendszeresítésre és rendszerbe állításra, az életciklus során jelentkező mérnök-műszaki feladatok végzésére irányulnak.

A termelői logisztikai támogatás beszerzési funkciója – a logisztikai erőforrások igénybevételének legfontosabb eszköze, amellyel a béke és háborús működéséhez szükséges haditechnikai eszközök, hadianyagok és szolgáltatások rendelkezésre bocsátásra kerülnek. A beszerzési funkció alap folyamata, hogy a beszerző a megfelelő (kijelölt) ellátási forrásból a szükséges haditechnikai eszközöket és hadianyagokat a felsőszintű szakirányító logisztikai szervezet által javasolt mennyiségben megrendelje, előírt minőségben birtokba vegye, és a honvédségi szervezetek (katonai szervezetek) részére átadja.

A termelői logisztikai támogatás gazdálkodási funkciója - a védelemgazdaság, illetve az államháztartás integráns részét képezi, a **Magyar Honvédség** csapatai küldetéséből eredő feladatai végrehajtásához szükséges erőforrások-szükségletek megtervezése, az erőforrások beszerzése és racionális felhasználására irányuló tevékenységeinek összessége.

A termelői logisztikai támogatás minőségbiztosítási funkciója – azon tevékenységek összessége, amelyek a haditechnikai eszközökkel és hadianyagokkal, valamint szolgáltatásokkal szemben támasztott minőségi, megfelelőségi követelmények kidolgozására, azok érvényesítésére, a beszerzési szerződések minőségbiztosítási előírásai

alapján a minőség felügyeletére, vizsgálatára, ellenőrzésére, a megfelelőség megállapítására és igazolására irányulnak.

A fogyasztói logisztika rendszerében:

A fogyasztói logisztikai támogatás anyagi funkciója - a logisztikai támogatás eleme, amely a haditechnikai eszközök és hadianyagok szükségletének megtervezésétől, beszerzésétől és nemzetgazdaságtól történő átvételétől, a készletképzésen és az ellátás folyamatán keresztül a teljes felhasználásig (megsemmisülésig), üzemfenntartáson keresztül a rendszerből történő kivonásig terjed. Az anyagi funkció alapvető feladatai közé tartoznak a szükségletek megtervezése, a készletek képzése, felhalmozása, lépcsőzése, felhasználáshoz történő előkészítése, feldolgozása, elosztása, felhasználó részére történő kiszállítása (kiadása), a felhasználás szabályozása, felhasználása, a felhasznált készletek pótlása.

A fogyasztói logisztikai támogatás ellátási funkciója - az anyagi funkcióhoz dinamikusan, szorosan kapcsolódó folyamatok és tevékenységek összessége, amely során a haditechnikai eszközök és hadianyagok eredeti állapotukban, illetve valamilyen technológiai folyamatot követően eljutnak a felhasználókhoz.

A fogyasztói logisztikai támogatás üzemfenntartási funkciója - azoknak a rendszabályoknak és szakirányú tevékenységeknek az összessége, amelyek a katonai szervezetek haditechnikai eszközökkel történő ellátására, műszaki fejlesztésére, alkalmazáshoz történő felkészítésére, az üzemeltetés szabályozására, az alapkövetelmények meghatározására, a technikai kiszolgálásra, a veszteségek prognosztizálására, a megsérült, meghibásodott eszközök helyreállítására és a csapatpróbák végrehajtására irányulnak.

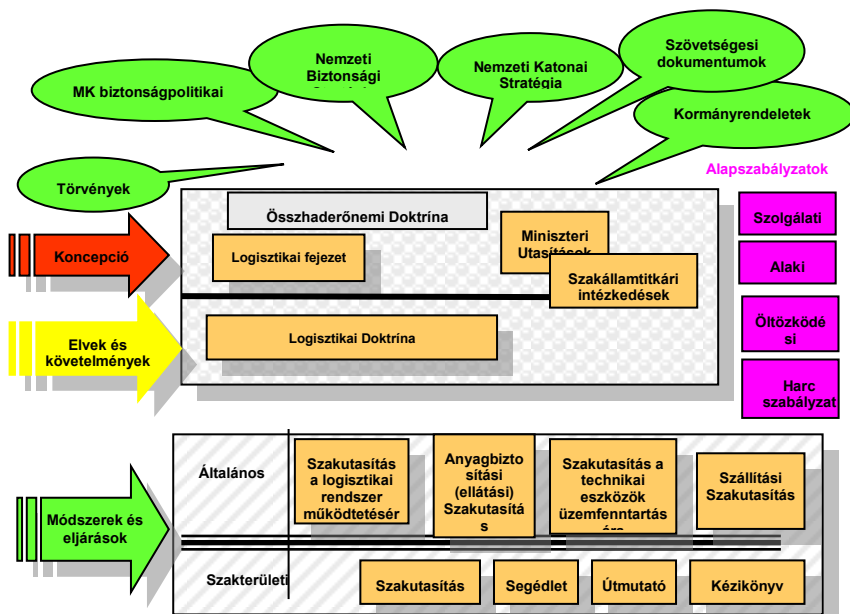
A fogyasztói logisztikai támogatás mozgatás-szállítási funkciója - a logisztikai támogatás alrendszere, a katonai szükségletek alapján kijelölt és felkészített katonai- és polgári közlekedési-szállítási erőforrások egységes elgondolás és terv szerint történő alkalmazása.

A fogyasztói logisztikai támogatás szolgáltatási funkciója - a logisztikai támogatás rendszerében a személyi állomány szükségleteit kielégítő, élet- és munkakörülményeit javító, védelmét és védettségét biztosító azon tevékenységek összessége, amelyek részben a rendszeren belül biztosíthatóak, másrészt a rendszeren kívülről (nemzetgazdaság) megvásárolhatóak.

A fogyasztói logisztikai támogatás gazdálkodási funkcióit a költségvetési (erőforrás), valamint a készletgazdálkodás képezi. A gazdálkodás a pénzügyi és anyagi erőforrások tervezését, a beszerzésre kerülő és a meglévő erőforrások célirányos, költséghatékony, szabályos és elszámoltatható felhasználását jelenti. A költségvetési gazdálkodás feladatai a pénzügyi források hatékony tervezésére és felhasználására, a készletgazdálkodás feladatai a készletszintek tervezésére, és a felhasználás szabályozására terjednek ki.

Az funkciók alapján elkülönülő termelői és a fogyasztói logisztika szervezetei között élő és folyamatos kapcsolattartás kell, hogy működjön, a logisztikát alkotó összes folyamaton belül. A szabályozást is erre építve célszerű megtenni.

A másik döntési pont az *anyagosztályok* kérdése. Jelenleg a logisztikai rendszerükben, a logisztikai doktrínában *tíz anyagosztály* lett meghatározva. A doktrínában előírt anyagosztályokat a logisztikai támogatás egyik szintjén sem használják. A honvédelmi miniszter által kiadott utasításban (*HM fejezet központi és intézményi gazdálkodásának rendje*) az anyagok anyag nemekhez, szakanyag felelősökhöz (helyzetet bonyolítja, hogy egy anyag nemnek több felelőse is létezik) köti. *Ez a kettősség a szabályozásban ellentmondást jelent. A funkciókhoz kötött működési rendben ez az ellentmondás feloldható és az anyagosztályok értelmezhetővé lesznek.*

A szabályozói modell elkészítésénél arra kell törekednünk, hogy a dokumentumok kövessenek bizonyos egymásra épültséget, amely:

- koncepció;
- elvek, követelmények, elvárások;
- módszerek és eljárások.

Az így felépített szabályozói modell lényegében a logisztikai rendszerben szintekhez (kidalgozói szintek) is köthető:

A szabályzó rendszer legfelsőbb szintje a logisztikai támogatás koncepciójának, alapfilozófiájának a meghatározása. Az a legfelsőbb doktrinális dokumentumban kell, hogy rögzítésre kerüljön és alapjaiban tartalmazza a logisztikai támogatás meghatározását, a logisztikai támogatás funkcióit, a logisztikai támogatás koncepciójához tartozó általános elveket és követelményeket, a támogatási szinteket, a logisztikai támogatás alapvető erőforrásait, a logisztikai támogatás működésére szakmai irányítására vonatkozó alaptéziseket. Ezek a koncepcionális elemek az **MH Összhaderőnemi Doktrínában** kell, hogy rögzítésre kerüljenek. Mivel az összhaderőnemi doktrína elkészítése minisztériumi szinten koordinált a logisztikai támogatás koncepciójának kidolgozására a

HM Fejlesztési és Logisztikai Ügynökség (HM FLÜ) javaslom, hogy hivatott legyen. *Ez meg is történt.*

A logisztikai támogatás legfelsőbb doktrínális dokumentuma a **Magyar Honvédség Logisztikai Doktrínája** kell, hogy legyen. A logisztikai doktrína alapvetően elveket, követelményeket, elvárásokat fogalmaz meg. Így tartalmazza: a logisztikai támogatás alapjait, a logisztikai támogatás funkciókhoz kötött elveit és követelményeit, a vezetés és szakmai irányítás, a logisztikai rendszer működésének általános elveit és követelményeit, a logisztikai támogatás megvalósításának rendjét a haderő alkalmazásának (igénybevételének és felhasználásának) különböző időszakában. A logisztikai doktrína, mint legfelsőbb önálló logisztikai dokumentum elkészítését javaslom hogy **HM FLÜ** kell, hogy végezze. Felsőszintű szabályozói jogkörénél fogva a **HM FLÜ** a termelői logisztika funkcióihoz kötött követelmények teljesítésére, a feladatok végrehajtására miniszteri utasításokat, szakállamtitkári intézkedéseket is készít elő.

A szabályozás következő szintje a **szakutasítások** rendszere, amelyekben a logisztikai támogatás követelményeihez kapcsolódó módszerek és eljárások kerülnek meghatározásra. Ezek a szakutasítások lehetnek általános jellegűek, a logisztikai funkcióihoz kötöttek valamint egy konkrét, a szakterületek speciális működtetését szabályozóak.

Az általános (integrált) szakutasítások:

- *anyagi biztosítási (ellátási) szakutasítás;*
- *szakutasítás a technikai eszközök üzemfenntartására;*
- *szállítási szakutasítás;*

valamint:

- *szakutasítás a logisztikai rendszer működtetésére.*

Az általános szakutasítások tartalmazzák az adott logisztikai funkcióhoz kötött alapokat (meghatározások, fogalmak), a szakterületre vonatkozó elveket és követelményeket, a funkció feladatainak megvalósításához szükséges módszereket, eljárásokat, az elkészítendő okmányokat (tervek, nyilvántartások, számviteli és egyéb dokumentumok), a tervezés rendjét, normákat, normatívákat, az ellenőrzés és elszámoltatás szakmai követelményeit stb.

A Szakutasítás a logisztikai rendszer működtetésére részletesen meghatározza a működéssel kapcsolatos módszereket, eljárásokat, egybefogja a logisztikai rendszer egészét.

A szakutasítások másik formája a szakterületek tevékenységének azon szabályozása, amely specifikusan az adott szakterület eljárásait írja elő.

A szakutasítások alapvetően a fogyasztói logisztikai rendszer részletes működését érintik, azok előkészítése a fogyasztói logisztika szakmai irányítását, tevékenységét végző MH Összhaderőnemi Parancsnokság kidolgozói feladatává javasolom előírni.

Amennyiben a vázolt szabályozási rendszer elfogadásra kerül, **ki kell dolgozni egy munkarendet**, amely a szabályozási szintek közötti párhuzamos munkával, azok közötti szoros együttműködésben, rövid határidőn belül megvalósulhat.

A kidolgozói munka elkezdésének azonban van egy feltétele (ami talán a szabályozói rendszer hiányosságainak eddig alapvető okát is képezte) a megfelelő szervezeti háttér megteremtése. Értem ez alatt az említett szabályozói szinteken olyan szervezeti elemek létrehozása, amelyeknek alapfeladata a logisztikai rendszer működtetéséhez szükséges szabályozói dokumentumok elkészítése, a változások követése, az újraszabályozás folyamatos végzése.

JAVASLATOK ÉS MÓDSZEREK A KIDOLGOZÁSHOZ

Rövidtávra visszatekintve, napjainkig a hadtáp és fegyverzettechnikai, az integrált anyagi-technikai illetve logisztikai rendszerekben a szabályozások alapvetően az önálló, majd viszonylagosan önálló ágazati és ágazatcsoportos rendszerben történtek. Így minden ágazat önállóan szabályozta a szakterületéhez tartozó funkciókat (anyagi, ellátás, üzemfenntartás, gazdálkodás stb.).

Azzal, hogy elvekben rögzítettük, alapjaiban elfogadtuk a katonai logisztika integrált rendszerét, a logisztikai rendszer fejlesztésével gyakorlatilag megszüntetésre került az ágazati felelősségi és működési rend, indokolt a logisztikai rendszer integrált, funkciókhoz kötött szabályozása. A termelői logisztikai funkciók területén a szabályozások alapvetően rendelkezésre állnak (pl. Államháztartási törvény – a HM fejezeti központi és intézményi gazdálkodása HM utasításban, Közbeszerzési törvény – HM utasítás stb.).

A fogyasztói logisztika funkcióihoz kötött szabályzó viszont nem áll rendelkezésre.

A funkciók szerinti szabályozást indokolja továbbá, hogy az integrált rendszerben az egységes működés érdekében szükségtelen a szakterületi szabályozás, hiszen a szakterületek hasonló funkciókat látnak, az önálló szabályozás csorbítaná az egységes rendszert.

Az integrált szabályozást indokolja továbbá, hogy MH szintű szakági szabályzók a fentiekben leírtak miatt nem szülehetnek.

Szeretnék rávilágítani arra szervező, koncepcionálisan megalapozó, tartalmában részletesen kidolgozó, nemzeti és szövetségi dokumentumokhoz szorosan kapcsolódó munkára, amely biztosítja rövid határidőn belül, több szintet magába foglaló (doktrína, szakutasítások) szabályzók kidolgozásának módszerét, lényegi tartalmi elemeit, az elkészítés menetét.

A logisztikai szabályzók kidolgozása alapvetően **négy időszakot kell hogy felöleljen**, amelyek magukban foglalják a feladat meghatározó, az előkészítő, a kidolgozó és a véleményező, jóváhagyó (hatályba léptető) szakaszokat.

A javasolt módszer a részletes feladatszabáson, az egységes gondolkodáson, az együttes munkán, a folyamatos koordináción, egyeztetésen és következetes számonkérésen nyugszik.

Feladat meghatározás

A kidolgozó munkát megelőzően legnagyobb jelentőséggel bír a feladat megfogalmazása, amely a logisztikai szabályzó dokumentumok elkészítésének alapvető, lényegi eleme, amely során meghatározásra kell, hogy kerüljön:

1. az elkészítendő szabályzó dokumentumok;
2. a logisztikai támogatás alapfilozófiája;
3. a logisztikai támogatás koncepciója;
4. a kidolgozásba bevonandó szervezetek (szintek);
5. a szabályzó dokumentumok struktúrája, belső tagozódása;
6. rendelkezésre álló idő.
7. a kidolgozás munkarendje, időgrafikonja.

1. Az elkészítendő szabályzók

Az integrált szabályzó rendszerbe javasolt kidolgozni:

- a. a Magyar Honvédség Logisztikai Doktrínáját;
- b. Anyagi-biztosítási (ellátási) Szakutasítást;
- c. Szakutasítást a technikai eszközök üzemfenntartására;
- d. Szakutasítást a logisztikai rendszer működtetésére;
- e. Szállítási Szakutasítást;

(A szükséges és kapcsolódó mellékletekkel és módszertani segédletekkel).

2. A logisztikai támogatás alapfilozófiája (MH ÖHD)

A logisztikai támogatás filozófiáját meghatározó alaptézisek:

- a logisztikai támogatás végpontja (célcsoportja) a katona és a haditechnikai eszköz, minden tevékenység ennek érdekében tervezett és szervezett;
- a katonát, mint egyenruhás állampolgárt az ellátásuk megszervezésénél, mint fogyasztót, vevőt kell figyelembe venni;
- a logisztikai támogatás nem önmagáért létrehozott és működtetett rendszer, hanem a vezetés minden szintjén a logisztikai főnök szakmai irányításának és a parancsnok vezetésének támogatója;
- a logisztikai támogatás szorosan kapcsolódik a polgári logisztikához, erőforrásait a nemzetgazdaságra szükséges építeni;
- a logisztikai támogatás rendszerének egyszerűnek a parancsnokok által jól átláthatónak, kezelhetőnek kell lennie;
- a logisztikai támogatásnak biztosítania kell a harmonizációt a NATO szövetségesi elvekhez, eljárásokhoz, elvárásokhoz.

3. Alapkoncepció (MH ÖHD)

A logisztikai támogatás a katonai szervezetek ellátásának, mozgatásának és fenntartásának tervezésével és szervezésével foglalkozó funkciók, feladatok és rendszabályok összessége. A logisztikai támogatás magába foglalja a **Magyar Honvédség** alaprendeltetéséből, valamint a szövetségesi kötelezettségekből eredő katonai műveletek logisztikai szükségleteinek kielégítését. A **Magyar Honvédség** logisztikai támogatása termelői és fogyasztói alrendszerre épül.

A logisztikai támogatás célja a katonai szervezetek műveletekre történő felkészítése, valamint azok végrehajtása során a szükséges erőforrások megtervezésével, beszerzésével, megfelelő minőségben történő rendelkezésre bocsátásával, a hadianyag készletek felhalmozásával, az anyagfelhasználás normatív szabályozásával, a felhasznált készletek pótlásával, a haditechnikai eszközök alkalmazásra történő felkészítésével, a megsérült, meghibásodott eszközök

helyreállításával, a szállítási feladatok végrehajtásával, a logisztikai szervezetek hatékony alkalmazásával *hozzájárulni* a **Magyar Honvédség** állandó *hadrafoghatóságának és harcképességének* fenntartásához. A logisztikai támogatás célja elérhető a szervezetszerű, a támogató logisztikai szervezetek, valamint a nemzetgazdasági és a szövetségi erőforrások hatékony és gazdaságos felhasználásával, a lehetőségeknek és a logisztikai szervezeteknek a parancsnoki elgondoláshoz, a csapatok alkalmazásának rendjéhez történő igazításával, továbbá a parancsnoki vezetési és irányítási rendszerbe szervesen beépülő logisztikai szakmai irányítási módszerekkel.

A logisztikai támogatás elvei és követelményei

A logisztikai támogatás alapelvei - a hadműveletek elsődlegessége, az együttműködés, az egyszerűség, a rugalmasság, a gazdaságosság, az elérhetőség, a fenntarthatóság, a túlélőképesség, a felelősség és az összhang.

A logisztikai támogatással szemben alapvető követelmény, hogy a szakirányú támogatási feladatok hatékony és gazdaságos végrehajtásával segítse elő a katonai műveletek sikerét. A logisztikai támogatás csak akkor lehet eredményes, ha a támogató rendszer erő kifejtése térben és időben egybeesik a csapatok erő kifejtésével. A logisztikai támogatás mértékének mindenkor arányban kell állnia a csapatok reális szükségleteivel, illetve az erő kifejtéssel.

A logisztikai támogatás megszervezése során az erőforrások térbeli elhelyezkedését, azok igénybevételeinek rendjét, azok felhasználásának szabályait, **a békeidejű működést** úgy kell kialakítani, hogy *közelítsen*, illetve *feleljen meg a háborús eljárási rendnek*.

Békeidőben törekedni kell a helyőrség szintű logisztikai támogatási tevékenység megalósítására.

A logisztikai szükségletek térbeni felosztását és a logisztikai támogatás békeidejű és minősített időszakos működésének a **nemzetgazdasági erőforrásokra támaszkodó** kiépítését a támogatás minden szintjén és minden szakterületén, az ország egész területére vonatkozóan meghatározónak kell tekinteni.

Minden katonai szervezet, harcászati, hadműveleti csoportosítás logisztikai támogatása elsősorban annak a területnek a logisztikai erőforrásaira támaszkodik, amelyen elhelyezkedik, illetve amelyen

tevékenységét folytatja. A logisztikai támogatásba bevonható stacioner erőforrások elsődleges figyelembe vétele mellett, azzal összhangban kell végrehajtani a támogatási szintek mobil erői és eszközei, illetve szakanyag készletei alkalmazásának megtervezését és megszervezését a harcrendnek (hadművelati felépítésének) megfelelően.

A logisztikai támogatásnak működőképesnek kell lennie oly módon, hogy a csapatok tevékenységét térben és időben követhesse. A rendszer működőképességét biztosító minőségi jellemzők közé kell, hogy tartozzanak: a technológiai felszereltség, a kiképzettség, a harcoló alegységekkel összemérhető mozgékonyság, az élet és önfenntartó képesség, önállóság, a széttagolhatóság, megoszthatóság, a várható tevékenységnek megfelelő összetétel.

A logisztikai támogatás szintjei

A Magyar Honvédség vezetési szintjein logisztikai szervek, szervezetek, törzsek működnek a béke idejű tevékenység, valamint a műveletek logisztikai támogatásának megtervezésére és megszervezésére, valamint a végrehajtás szakmai irányítására.

Felső (hadászati) szint – a logisztikai szakmai irányítás legfelső szintje, amelynek alapvető rendeltetése a termelői logisztikai funkciókhoz kapcsolódó szakfeladatok végzése, a fogyasztói logisztikai rendszer szakmai irányítása és felügyelete.

Közép (hadművelati) szint – a logisztika szakmai irányítás középírányítói, illetve a fogyasztói logisztika legfelsőbb végrehajtói és a központi rendeltetésű logisztikai szervezetek, csapatszintű logisztikai szervezetek szakmai irányítói szintje.

Csapat (harcászati) szint – a logisztikai támogatás végrehajtói szintje. A különböző szinteken a logisztikai törzsek alaprendeltetése a katonai szervezetek és az általuk végrehajtott műveletek logisztikai támogatásának megtervezése. A különböző szinteken a logisztikai támogatás szakfeladatának végrehajtását az adott szintű logisztikai törzsek irányítják. A logisztikai támogatási szakfeladatok lebontása, a végrehajtókhoz történő lejuttatása szakmai előljárói és alárendelt rendszerben történik.

A logisztikai támogatás rendszere

A Magyar Honvédség logisztikai támogatása, mint rendszer magába foglalja a logisztikai funkciókat, az azokhoz tartozó, vertikálisan és horizontálisan strukturált feladatokat, a feladatok megvalósítására hivatott szakállományt, a logisztikai szerveket, szervezeteket, a szakmai tevékenységhez tartozó jog- és hatásköröket, a szakmai irányítás és a működés, működtetés rendjét, szabályozottságát, a használt szaklétesítményeket, szakanyag készleteket, szaktechnikai eszközöket, a jóváhagyott pénzügyi forrásokat, valamint az együttműködés rendjét.

A logisztikai támogatás rendszere az anyagnem felelősségen alapuló szakterületi, csoportos renden nyugszik. A szakterületek és szakterület csoportok biztosítási feladatokat hajtanak végre. A logisztikai szakterületek a biztosítási feladataikon belül a logisztikai támogatás egyes, szakterületükhöz tartozó funkcióit végzik.

A logisztikai támogatás funkcióihoz tartozó feladatok a **haditechnikai biztosítás, a hadtápbiztosítás, a közlekedési biztosítás**, mint szakterület csoportok, illetve önálló szakterület keretében valósulnak meg.

A haditechnikai eszközök fejlesztése, beszerzése, rendszerbe állítása, az eszközök állandó hadrafoghatóságának fenntartása, a haderő harci, szak- és fenntartási anyagokkal történő ellátása a **haditechnikai biztosítás** feladatkörébe tartozó tevékenység.

A katonai szervezetek élelmezési, üzemanyag, ruházati, valamint humán, térképészeti szakanyagok és fenntartási anyagok, szaktechnikai eszközök fejlesztése, beszerzése, rendszerbe állítása, a csapatok folyamatos ellátása, a szaktechnikai eszközök üzemképességének fenntartása a **hadtápbiztosításon** belül valósul meg.

A logisztikai támogatás kapcsán felmerülő mozgatási-szállítási feladatok a közlekedési támogatás feladatrendszerét képezik.

A logisztikai támogatás egyéb funkciói és feladatai (*gazdálkodás, tervezés*) a **termelői és fogyasztói logisztika** funkcionális szervezeteinek feladatrendszerét képezik.

A logisztikai támogatás erőforrásai

A katonai műveletek logisztikai támogatása alapvetően nemzeti felelősség körébe tartozó támogató tevékenység. A honi területen működő katonai szervezetek logisztikai szükségleteit ennek értelmében elsősorban **nemzeti forrásokból** kell kielégíteni. Szövetséges rendszerben, illetve többnemzeti műveletekben működő katonai

szervezetek esetében, a logisztikai szükségleteket a nemzeti és a *szövetséges forrásokból*, illetve a befogadó nemzetek katonai és polgári anyagi kereteiből lehet kielégíteni.

Nemzeti támogatás

Az MH logisztikai támogató rendszerei *alapvetően a nemzeti erőforrásokra* támaszkodnak. A rendszer hivatott arra, hogy kielégítse a haderő logisztikai szükségleteit, mind békében, mind háborúban. A nemzeti támogatás rendszerében az ellátási-, fenntartási-, szállítási-mozgatási igények kielégítése, a nemzet katonai- és polgári erőforrásainak igénybevételével történik. A nemzeti logisztikai támogatás célja, hogy a nemzeti katonai kontingens igényeinek és szükségleteinek felméréseivel, a szükségletek és igények térbeli és időbeni alakulását figyelembe véve, azokat a nemzeti logisztikai forrásokból teljes körűen és teljes mértékben kielégítse és biztosítsa a műveletek sikeres végrehajtását. A katonai szövetségi rendszerben működő nemzeti katonai kontingensek logisztikai támogatása, a szükségletek kielégítése, alapvetően a *küldő nemzetek* felelősségi körébe tartozik.

Nemzeti támogató elem

A szövetséges katonai műveletek végrehajtása során, a nemzeti katonai kontingensek logisztikai támogatására **nemzeti támogató elemet** kell működtetni. A nemzeti támogató elem a nemzeti logisztikai támogató rendszer része, amely a központi logisztikai szervek és a csapatok logisztikai szervezetei között hidat képezve végzi a nemzeti katonai szervezetek logisztikai támogatását. A nemzeti támogató elem hadművelési szintű logisztikai szervezetként összeköti a műveletekben résztvevő katonai kontingensek logisztikai szervezeteit és a nemzeti logisztikai támogató rendszert. A nemzeti támogató elem a logisztikai támogatás valamennyi területén a harcászati-, hadművelési helyzettől és a lehetőségektől függően, teljes körű és teljes mértékű logisztikai támogatást végez. *Gazdasági megfontolásokból a nemzeti támogató elem által nyújtott támogatás köre szűkíthető, de ebben az esetben a támogatási rendszerből kikerült funkciókat a befogadó nemzeti támogatás vagy a szövetséges támogatás hatáskörébe utalják.* A nemzeti támogató elem a katonai műveletek végrehajtásának körülményeitől függően, a művelési területen, a befogadó nemzet területén, vagy az alkalmazási körlet és a nemzeti támogató rendszer közötti, területen (zónában) működhet. A nemzeti támogató elem saját nemzeti

alárendeltségben marad, de biztosítani kell, hogy annak működése összhangban legyen a NATO parancsnok hadműveleti koncepciójával és elgondolásával. A nemzeti támogató elem széleskörűen, az elsődlegesség és a gazdaságosság elvei alapján előtérbe helyezi a befogadó ország nemzeti logisztikai támogatási lehetőségeinek igénybevételét.

Befogadó nemzeti támogatás (BNT)

A befogadó nemzeti támogatás békeidőszakban, válságban, békétámogató műveletekben vagy rendkívüli állapotban (háborúban) a befogadó nemzet területén elhelyezkedő, illetve azon **átvonuló szövetséges erők** és NATO szervezetek, valamint más együttműködő nemzetek katonai szervezetei számára nyújtott polgári és katonai segítség. A segítségnyújtás alapja a NATO szövetségi kötelezettségből származó, vagy a befogadó nemzet, valamint a befogadó nemzet területén erőket működtető NATO szervezetek és küldő nemzetek közötti kormányzintű két- vagy többoldalú megállapodás. *A befogadó nemzeti támogatás minden esetben a nemzetek kormányai közötti szerződéseken alapuló polgári és katonai segítségnyújtás, a katonai szervezetek logisztikai és más természetű szükségleteinek kielégítése céljából.* A befogadó nemzeti támogatás keretén belül, a felek megállapodásának megfelelő logisztikai támogatás valósul meg, a befogadó nemzet részéről a támogatott katonai szervezetek irányába. *A befogadó nemzeti támogatás általában nem teljes körű, a logisztikai szükségleteknek csak egy meghatározott körét elégíti ki.* A befogadó nemzeti támogatás mellett általában a küldő nemzetek saját nemzeti támogató elemei, illetve a szövetségesek többnemzeti integrált logisztikai szervezetei is működnek.

Szövetséges támogatás

A szövetséges alárendeltségben működő katonai szervezetek a nemzeti támogatás mellett a szövetségesek logisztikai rendszereinek támogatását is igénybe vehetik. A szövetséges logisztikai támogatás formái a katonai szervezetek igényeitől, a nemzeti támogatás mértékétől, a szövetségesek egyesített logisztikai szervezeteinek lehetőségétől függenek. Ezek fajtái: **többnemzeti integrált logisztikai szervezetek**, feladatra vagy szerepkörre szakosodott támogató rendszerek, vezető nemzet logisztikai támogató tevékenysége, harmadik fél által nyújtott vagy kettő- és többoldalú megállapodásokon alapuló logisztikai támogatás.

A nemzetgazdaság erőforrásai igénybevételének elvei és követelményei

A **Magyar Honvédség** békeidejű logisztikai támogatásához rendelkezni kell a normákban és a programokban meghatározott, a megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején pedig a szükséges mennyiségű haditechnikai eszközök csoportjába tartozó harci, harci támogató és harci kiszolgáló-támogató eszközökkel, valamint a hadianyagok csoportjába tartozó harci, szak-, és fenntartási anyagokkal.

A békeidejű logisztikai szükségletek döntő részének (beleértve a szövetséges kötelezettségekhez tartozó készletszinteket is) kielégítése a honvédelmi tárca fejezeti költségvetéséből, a megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején felhasználásra tervezett haditechnikai eszközök, hadianyagok és egyéb polgári erőforrások biztosítása (élőerő, szolgáltatás) a **minősített időszaki** igények alapján, a gazdaságmozgósítási helyzet kritériumainak megfelelően történik. A minősített időszaki logisztikai igényeket logisztikai szakterületenként tervezni kell.

A logisztikai támogatás koncepciója

A logisztikai vezető, szakmai irányító, valamint végrehajtó erőinek rendeltetése, hogy a katonai és polgári erőforrások igénybevételével végrehajtsák a haderő nemzeti, szövetségi és koalíciós feladatokat teljesítő erőinek logisztikai támogatását. A logisztikai támogatás a feladatok jellege és tartalma, illetve a végrehajtás erői és szintjei alapján eltérő terjedelmű lehet.

Az **MH** logisztikai támogatásának koncepciója a nemzeti erőforrás szükségletek igénybevételének tervezésén és hatékony felhasználásán, a támogatási lehetőségeknek a csapatok valós igényeihez igazodó elosztásán alapul. A nemzeti vezetés és irányítás alatt működő haderő ellátásánál *nemzeti ellátási forrásokra támaszkodó* logisztikai támogató rendszer működik. Nemzeti keretek között történő alkalmazás esetében a haderő logisztikai szükségleteinek kielégítése teljes mértékben és teljes körűen a nemzeti erőforrásokból történik.

A katonai szervezetek logisztikai szükségleteinek kielégítésére békében egysatornás, kéttagozatos (központi végrehajtói és csapat), míg háborús műveletek során háromtagozatos logisztikai támogató

rendszer működik. Az államhatáron túli műveletek során nemzeti támogató elem tevékenykedik, mint harmadik tagozat.

Szövetségesi rendszerben a **NATO** parancsnok vezetése és irányítása alatt működő katonai szervezetek logisztikai támogatása ***nemzeti-, szövetségi erőforrásokon és befogadó nemzeti támogatáson*** alapulnak. A hadműveleti helyzettől, a logisztikai támogatás lehetőségeitől függően – elsősorban az ország területén kívül történő alkalmazás esetén – a nemzeti támogatási források mellett igénybe veszik a szövetségesek logisztikai támogatásait, illetve a befogadó nemzet (-ek) támogatási lehetőségeit.

Szövetségesi rendszerben végrehajtott műveletekben az **MK** területén működő (vagy átvonuló) szövetséges erők részére befogadó nemzeti támogatást kell nyújtani. A befogadó nemzeti támogatás területeit, mértékét a küldő nemzetek és a **NATO** parancsnokságok igényeihez, illetve a nemzetgazdasági lehetőségekhez igazítják.

Az ország területe és légtere a nemzeti haderő alkalmazása szempontjából, mint potenciális hadműveleti terület kezelendő, ezért az ország területét, infrastruktúráját, a nemzetgazdaságot, a közigazgatási rendszert képessé kell tenni a haderő alkalmazásából adódó többletterhek elviselésére, a háborús igények teljesítésére. Az ország védelmi célú előkészítésénél a kapcsolódó logisztikai szakfeladatok végrehajtásának az a célja, hogy a katonai szervezetek működéséhez, a hadműveletek végrehajtásához a szükséges ellátási-, üzemfenntartási-, mozgatási-szállítási feltételeket a szükségleteknek megfelelő volumenben és területi eloszlásban megteremtsék.

A logisztikai támogatás vezetése és szakmai irányítása

A logisztikai vezetés az általános katonai, parancsnoki vezetés rendszerében valósul meg.

A logisztikai szervek vezetési tevékenysége a szolgálati alárendeltségbe tartozó szakállomány általános tevékenységére történő közvetlen ráhatást foglalja magába.

A logisztikai szervek szakirányító tevékenysége a logisztikai szakterület csoportok, szakterületek, illetve a szervezetszerű logisztikai egységek, alegységek tevékenységére történő szakmai ráhatást foglalja magába.

A **Magyar Honvédség** katonai logisztikai feladatainak, a logisztikai támogató rendszer működtetésének legfelsőbb **szakirányítója** a **Honvédelmi Minisztérium** védelmi tervezési és infrastrukturális **szakállamtükára**.

A **Magyar Honvédség** egészére érvényes szabályozói jogkörrel a **termelői logisztika** funkcióit, az azokhoz tartozó feladatokat, a döntéshozatali, koordinációs és végrehajtási tevékenységet a honvédelmi miniszter közvetlen alárendeltségébe tartozó **HM Fejlesztési és Logisztikai Ügynökség (HM FLŰ)** végzi. A termelői logisztikai feladatokat megvalósító **HM FLŰ** a **Magyar Honvédség** egészére érvényes szakmai irányítási jogkörrel rendelkezik a teljes termelői – és a hatáskörébe tartozó fogyasztói – logisztikai szakterületen. Vezetője a feladatkörébe utalt kérdésekben a **Magyar Honvédség** termelői logisztikai szakterületének **szakmai elöljárója**.

A **Magyar Honvédség** egészére érvényes szabályozói jogkörrel, a **fogyasztói logisztika** funkcióihoz tartozó feladatok megvalósításának **Magyar Honvédség** szintű vezető, **szakmai irányító szerve** az **MH Összhaderőnemi Parancsnokság**. Az **MH Összhaderőnemi Parancsnokság** szerves részeként logisztikai és szakterületi-csoport főnökségek, alárendeltségében központi és összhaderőnemi rendeltetésű logisztikai szervezetek működnek. A szakterület csoportok, szakterületek vezetői vezetik a szolgálati alárendeltségükbe tartozó szervezeteket, és szakmailag irányítják a fogyasztói logisztika szakterületükhöz tartozó rendszerét.

Az összhaderőnemi logisztikai főnökségek állományába logisztikai szakterületek szakmai irányításáért felelős szakállomány tartozik.

A logisztikai támogató rendszer a feladatokat szakterületenként csoportosított vezetéssel és irányítással hajtja végre. Szakterületi csoportos vezetési és szakmai irányítási rendszer működik a haditechnikai biztosítás, a hadtápbiztosítás és a közlekedési biztosítás szakfeladatainak végrehajtása érdekében.

A katonai vezetési struktúra csapat szintjén a parancsnokságok szervezetébe építve logisztikai főnökségek (részlegek) működnek, a csapat szintű közvetlen logisztikai szakmai irányítást végző részlegekkel.

A logisztikai támogatás kiemelt szakfeladatai és alaprendszabályai az alkalmazás különböző időszakaiban

A többnemzeti katonai műveletek logisztikai támogatása a nemzeti és a szövetségi logisztikai elvek és szabályok alapján történik. A többnemzeti katonai műveletek logisztikai támogatási koncepciójának ki kell elégítenie a szövetséges erők parancsnokának hadművelleti igényeit, segítenie kell a hadművelleti célok elérését. ***A végrehajtás során ki kell alakítani a nemzeti logisztikai elemek és a többnemzeti logisztikai szervezetek hatékony együttműködését.*** Szövetségi rendszerben a NATO parancsnok alatt működő többnemzeti katonai szervezetek logisztikai támogatása a nemzeti logisztikai támogató rendszerek, a többnemzeti logisztikai szervezetek és a befogadó nemzetek logisztikai forrásai által biztosított kapacitásokon, szolgáltatásokon alapul.

A logisztikai támogatási rendszer kidolgozását és működését alapvetően befolyásolja a NATO kollektív védelmi rendszeréhez való viszony (a hadművelet a **Washingtoni Szerződés** 5. vagy nem az 5. cikkelye alá esik-e), a feladat típusa, mérete és kiterjedése, továbbá a befogadó ország támogatási vagy szerződéses támogatási lehetősége a hadművelleti területen. ***További szempontok:*** a kétoldalú beszerzési és kereszt-kiszolgálási egyezmények lehetősége, a mögöttes terület biztonsági követelményeinek megléte, a belépési pontok, az utánpótlási vonalak követelmények szerinti helyzete, az ingatlanok használhatósága, a szerződések és a műszaki munkálatok helyzete a hadművelleti területen.

Az erők felvonultatása/csapatmozgások logisztikai támogatásának célja, hogy a katonai szervezetek haditechnikai eszközeinek menetre, szállításra történő felkészítésével, a hadianyag készletek szállításhoz történő előkészítésével, illetve a szállítás, a menet végrehajtása során a haditechnikai eszközök mozgásképességének, technikai állapotának fenntartásával, a hadianyag készletek megővésével és pótlásával a katonai szervezetek a csapatmozgásokat teljes harcértékben, a haditechnikai eszközök hadrafoghatóságának fenntartása mellett hajtsák végre.

A válságreagáló és béketámogató műveletek logisztikai támogatásánál a feladatok tartalma, mérete, a végrehajtás erőforrásai és módjai döntő mértékben függenek a műveletek tartalmától, jellegétől. Alapvető cél, hogy a műveletek végrehajtásához szükséges logisztikai rendszer megteremtésével, a végrehajtás során keletkező ellátási-, üzembenntartási-, mozgatási-szállítási-, szerződéskötési és logisztikai szolgáltatási szükségletek kielégítésével, a logisztikai szervezetek hatékony alkalmazásával a válságreagáló és béketámogató műveletek sikeres végrehajtásának elősegítése biztosított legyen.

Külső fegyveres támadás veszélye esetén, vagy szövetségi kötelezettség teljesítése érdekében kihirdetett **megelőző védelmi helyzetben**, illetőleg **rendkívüli állapot időszakában**, a hadkötelezettség visszaállítását követően, a logisztikai támogatás meghatározó feladatait a **Magyar Honvédség kiegészítésének**, valamint az alkalmazáshoz történő előkészítésének **logisztikai feladatai** képezik.

A hadilétszámra történő kiegészítés logisztikai támogatására történő felkészülést, az anyagi szükségletek tervezését, az ellátási módokat és eljárások megválasztását már békeidőszakban meg kell kezdeni.

A háborús műveletekben a logisztikai támogatás a hadianyag készletek felhalmozása és lépcsőzése, a felhasznált anyagok pótlása, a haditechnikai eszközök harci alkalmazásra történő felkészítése, a megsérült, meghibásodott eszközök helyreállítása, a csapatmozgások és az anyagszállítások végrehajtása, azok koordinálása, a személyi állomány munkakörülményeinek és pihentetésének megteremtése útján valósul meg.

4. A kidolgozásba bevonandó szervezetek (szintek)

A kidolgozói munka fő irányítója a **HM FLÜ**, valamint az **MH ÖHP** állományából kijelölt irányító csoport. A munkában részt vesznek a termelői és a fogyasztói logisztikai rendszer felső és középírányítói és csapat szintjeinek képviselői.

A kidolgozói tevékenység biztosítása érdekében háromirányú munkacsoportot célszerű létrehozni:

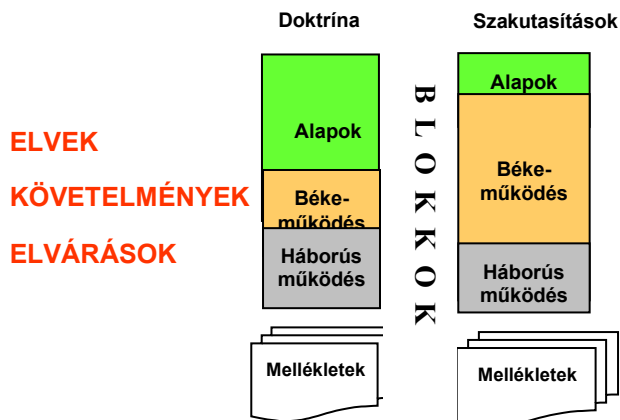
- irányító és koordináló csoport;
- doktrínairó csoport;
- általános (integrált) szakutasításokat író csoport;

Az irányító és koordináló csoport a **HM FLÜ** (2fő) és az **MH ÖHP** (2 fő) célszerű kijelölni őket.

Törekedni kell arra, hogy a csoportokba olyan személyek kerüljenek kijelölésre, akik lehetőleg a kidolgozói munka megkezdésétől számítva mintegy 8 hónapig munkahelyeiken tevékenykednek.

Amennyiben a kidolgozásba résztvevő személyek funkcionális tevékenységük alól mentesítésre kerülnek, a szabályzók elkészítésének ideje felére csökkenhet!

5. A szabályzó dokumentumok struktúrája

Az ábrán is jól érzékelhető, hogy mindegyik szabályzó dokumentum **három fő blokkra osztható**, természetesen belső tartalmukban eltérőek, míg a doktrínában a fő hangsúly az alapokra, addig a szakutasításokban a békeműködésre összpontosítódik. Alapvető eltérés, hogy a doktrínában elvek, követelmények, elvárások, a szakutasításokban szakmai követelmények, módszerek, eljárások kerülnek rögzítésre.

A KIDOLGOZÁS FOLYAMATA

6. A rendelkezésre álló idő

A szabályzó dokumentumok kidolgozása 12 hónap alatt elvégezhető, amely idő mintegy 70 százalékát az előkészítő (2 hónap) és kidolgozó (6 hónap), 30 százalékát a véleményezettő és hatályba helyező (4 hónap) tevékenységre célszerű fordítani.

7. A kidolgozás munkarendje, időgrafikonja

Az előkészítő időszakot megelőzve biztosítani szükséges, és az elrendelt feladatot megelőzően érvényt kell szerezni a HM 93/2006. (HK 18.) utasításának, valamint a Magyar Honvédség műveleti szabványosítási, a doktrinális és szabályzó okmányok fejlesztési feladataival kapcsolatos intézkedéseknek, az azokban foglalt okmányok elkészítésének.

Az előkészítő szakasz egy sor olyan feladatot tartalmaz, amelyek a szabályzó dokumentumok elkészítésére felsőszintű utasításokban előírtak, másrészt a kidolgozói munka elengedhetetlen feltételei. Központilag előírt, hogy az elkészítésre tervezett műveleti dokumentumok a kiadványok éves tervében szerepeljenek illetve a doktrínák vonatkozásában jóváhagyott Munkarenddel kell rendelkezni.

A Munkarendnek tartalmaznia kell a doktrína (kiadvány) célját, sorszámát, az elkészítésért felelős szervezet és a kiadvány jóváhagyóját, a kidolgozást végző személyeket, a dokumentum minősítését, a felhasználandó irodalmat és referencia dokumentumokat, a kiadvány rendeltetését és végül az elkészítés főbb szakaszait, időpontjait.

Az előkészítés

A jóváhagyott Munkarend birtokában kezdődhet meg a további előkészítő munka, amely részeként szabályozni szükséges a kidolgozói munka menetét. Ennek keretében intézkedésben kell rögzíteni a kidolgozó munka célját, a kidolgozásban részt vevő személyeket. Csatolni szükséges az alapszabályzó (doktrína) szinopszisát és elvi útmutatóját, valamint egy részletes időgrafikont.

A kidolgozó munka célja

A Magyar Honvédség számára elkészíteni a béke időszaki működés (beleértve a béketámogató műveletekben történő részt vétel), valamint a megelőző védelmi helyzet és a rendkívüli állapot időszakaira érvényes, illetve a Wasingtoni szerződés 5. cikkely hatálya alá tartozó katonai műveletek logisztikai támogatásának koncepcióját, elveit, követelményeit és alapvető feladatait képező vezető dokumentumot, valamint a kapcsolódó integrált, funkciókhoz kötött szabályzatokat.

Az MH Logisztikai Doktrína a Magyar Honvédségben rendszeresített harciszolgáló eszközök, valamint szak- és fenntartási

anyagok biztosításának, az ezeket alkalmazó, használó és felhasználó honvédségi szervezetek működésének egyik alapidokumentumát képezi. Az MH Logisztikai Doktrína meghatározó jellegű, felette áll a funkcionális haderónemi és szakági szabályzóknak. A Magyar Honvédség logisztikai támogatásának elveit a Magyar Honvédség Összhaderónemi Logisztikai Doktrínájával és a Szövetséges Összhaderónemi Logisztikai Doktrínával szoros összhangban fekteti le.

A **Logisztikai Doktrína** elkészítésével összhangban kerülnek kidolgozásra a a logisztikai funkciókhoz kapcsolódó **funkcionális, valamint a szakterületi szakutasítások**. A szakutasítások kimunkálása során figyelembe kell venni, és útmutatóként kell követni az **MH Logisztikai Doktrínában** leírt, a logisztikai támogatásra vonatkozó elveket, követelményeket és elvárásokat.

A szakutasítások egységes szerkezete érdekében azokat úgy kell felépíteni, hogy három alapvető blokkban tartalmazzák: egyrészt az adott logisztikai funkció alapjait, elveit, követelményeit, fogalmi kategóriáit és a szakirányításának rendjét; másodsor a funkcióhoz kapcsolódó békeidejű működés rendjét, kiemelten a gazdálkodás és az ellátási funkció megvalósítását (beleértve a békétámogató műveleteket végrehajtó katonai szervezetek biztosítását); harmadszor a megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot feladatait, a katonai szervezetek háborús alkalmazásának biztosítását. Továbbá egyéb, a funkcióra jellemző feladatokat, azok végrehajtásának szabályozását.

A kidolgozásban részt vevő személyek

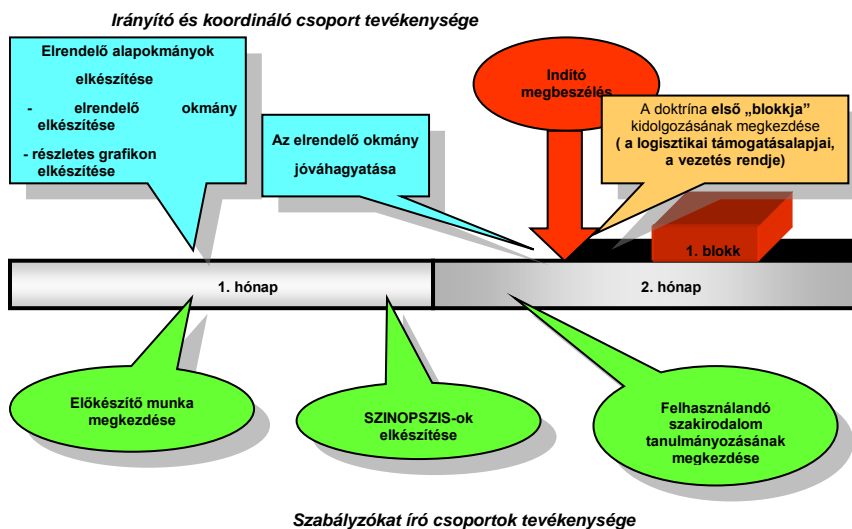
A doktrína és a szakutasítások elkészítésére munkacsoportokat célszerű kijelölni. Jelen szabályzók esetében irányító és koordináló csoport (IKCS) doktrínairó munkacsoportot (DMCS), valamint a szakutasítások kidolgozására szakutasítást író munkacsoportot (SZMCS). A munkacsoportokba bevonásra kerülnek a szakma minden szintjén tevékenykedő, elméleti kidolgozó munkába jártas szaktisztek.

A kidolgozó munkai érdekében *szinopszisokat* kell készíteni (lásd a csatolt szinopszisokat).

Az egymásra épültség, könnyebb kezelhetőség, használat érdekében szakutasítások általános felépítése követi a doktrína felépítését, azonban funkcionális részterületeken attól való eltérés megengedhető.

Az előkészítő időszak további feladatához tartozik a **kidolgozásban résztvevő személyek felkészülése**, amely során tanulmányozzák az érvényben lévő nemzeti és szövetségi dokumentumokat, a közelmúltban megjelent és használható tanulmányokat, szakmai folyóiratokban megjelent cikkeket.

Az előkészítési időszak feladatainak időrendje

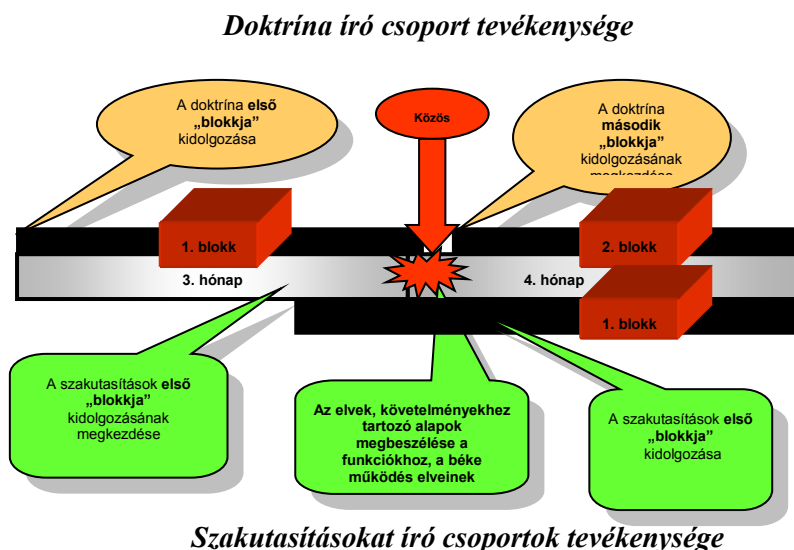
A kidolgozás

A kidolgozó munka megkezdése előtt a munkacsoportok részére indító megbeszélést célszerű tartani, ahol értelmezni szükséges a kidolgozó munka koncepcionális, tartalmi és a végrehajtás technikai kérdéseit, részleteit.

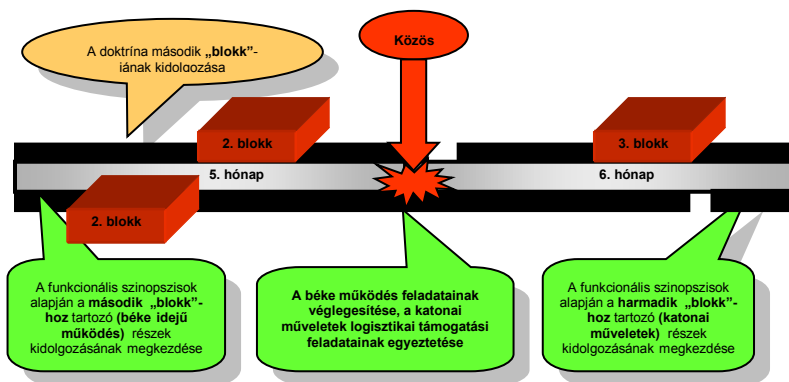
A **gyakorlati tevékenységet** – ez a kidolgozói módszer lényege – egymásra épülve, időeltolással, folyamatos egyeztetésekkel, megbeszélésekkel, célszerű végezni. E célt szolgálja az egyes blokkokban elkészített tervezetek egyeztetésére, a kapcsolódó pontok meghatározására a további munkák folytatására szolgáló **közös napok** megtartása. A közös napok megtartása az irányító csoport előkészítésével és vezetésével történik. A közös napokat megelőzően, **legalább 5 munkanappal** az elkészült tervezeteket a megbeszélésen résztvevőknek meg kell küldeni.

Első lépésként elkészítésre kerül a **doktrína első blokkja**, amely megalapozza a doktrína további részeit, valamint iránymutatást nyújt a szakutasítások szakmai alapjainak megfogalmazásához, a követelményeinek rögzítéséhez. A szakutasítások kidolgozásának megkezdéséhez az elkészített doktrínális anyagok a munkacsoportoknak folyamatosan átadásra kerülnek.

A kidolgozó időszak feladatainak időrendje

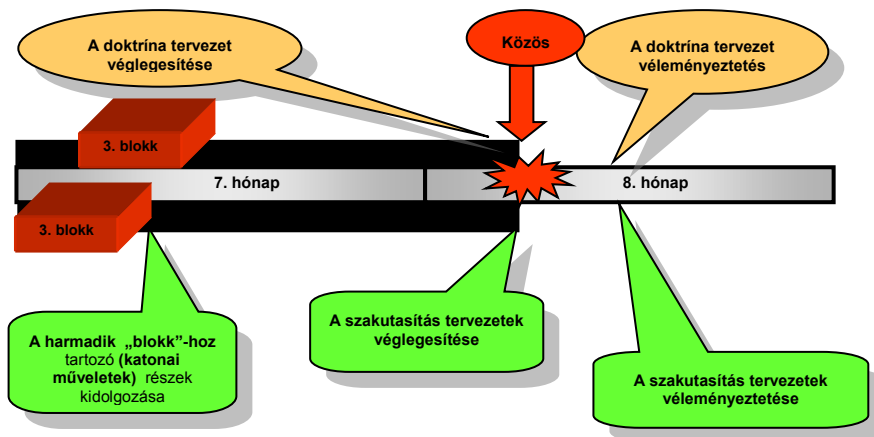

Doktrína író csoport tevékenysége

Szakutasításokat író csoportok tevékenysége

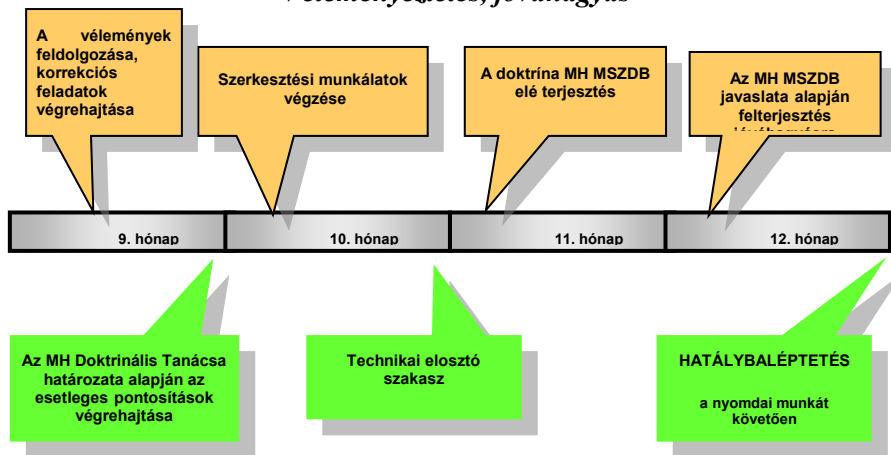
Doktrína író csoport tevékenysége

Szakutasításokat író csoport tevékenysége

A véleményeztetési, jóváhagyási időszak feladatainak időrendje

Véleményeztetés, jóváhagyás

Hatályba helyezés

A doktrínát, valamint a szakutasításokat a magyar katonai logisztikai támogatás termelői és fogyasztói funkcióinak megvalósításért felelős szakállamtitkár hagyja jóvá.

*SZINOPSZISOK ÉS ELVI ÚTMUTATÓK A LOGISZTIKAI
DOKTRÍNA ÉS A KAPCSOLÓDÓ SZAKUTASÍTÁSOK
KIDOLGOZÁSÁHOZ*

(Két alapvető változat)

LOGISZTIKAI DOKTRÍNA

ELŐSZÓ

BEVEZETŐ

I. A LOGISZTIKAI TÁMOGATÁS ALAPJAI

1. A logisztikai támogatás meghatározása

- 1.1. A logisztikai támogatás fogalma
- 1.2. A logisztikai támogatás célja
- 1.3. A logisztikai támogatás helye és szerepe a harci kiszolgáló támogatás rendszerében
- 1.4. A logisztikai támogatás működésének jellege
- 1.5. A logisztikai támogatás koncepciója és fejlesztésének irányjai

2. A logisztikai támogatás általános elvei és követelményei

- 2.1. A logisztikai támogatás elvei
- 2.2. A logisztikai támogatás követelményei
- 2.3. Követelmények a logisztikai támogatási rendszer továbbfejlesztéséhez

3. A logisztikai támogatás funkcionális területei

- 3.1. A termelői logisztika fejlesztési funkciója

- A fejlesztési funkció célja
- A fejlesztés elvei és követelményei
- 3.2. A termelői logisztika beszerzési funkciója
 - A beszerzési funkció célja
 - A beszerzés elvei és követelményei
- 3.3. A termelői logisztika gazdálkodási funkciója
 - A gazdálkodási funkció célja
 - A gazdálkodás elvei és követelményei
- 3.4. A termelői logisztika minőségbiztosítási funkciója
 - A minőségbiztosítási funkció célja
 - A minőségbiztosítás elvei és követelményei
- 3.5. A termelői logisztika kodifikációs funkciója
 - A kodifikációs funkció célja
 - A kodifikáció elvei és követelményei
- 3.6. A fogyasztói logisztikai támogatás anyagi funkciója
 - Az anyagi funkció célja
 - Az anyagi funkció elvei és követelményei
- 3.7. A fogyasztói logisztikai támogatás ellátási funkciója
 - Az ellátási funkció célja
 - Az ellátás elvei és követelményei
- 3.8. A fogyasztói logisztikai támogatás üzemfenntartási funkciója
 - Az üzemfenntartási funkció célja
 - Az üzemfenntartás elvei és követelményei
- 3.9. A fogyasztói logisztikai támogatás mozgatás-szállítási funkciója
 - A mozgatás-szállítási funkció célja
 - A mozgatás-szállítás elvei és követelményei
- 3.10. A fogyasztói logisztikai támogatás szolgáltatási funkciója
 - A szolgáltatási funkció célja
 - A szolgáltatások elvei és követelményei
- 3.11. A fogyasztói logisztikai támogatás gazdálkodási funkciója
 - A gazdálkodási funkció célja
 - A gazdálkodás elvei és követelményei

3.12. A fogyasztói logisztika infrastrukturális funkciója

Az infrastrukturális funkció célja

Az infrastruktúra elvei és követelményei

4. A logisztikai támogatás szakterület csoportjai, szakterületei

4.1. A haditechnikai biztosítás

A haditechnikai biztosítás célja

A haditechnikai biztosítás szakterületei

4.2. A hadtápbiztosítás

A hadtápbiztosítás célja

A hadtápbiztosítás szakterületei

4.3. A közlekedési biztosítás

A közlekedési biztosítás célja

4.4. Az infrastrukturális biztosítás

Az infrastrukturális biztosítás célja

5. A logisztikai támogatás szintjei, vezető, szakmai irányító szervei és végrehajtó szervezetei

5.1. A logisztikai támogatás szintjei

5.2. A logisztikai támogatás vezető és szakmai irányító szervei

5.3. A logisztikai támogatás végrehajtó szervezetei

6. A logisztikai támogatás erőforrásai

6.1. Az igénybe vehető erőforrások

6.2. Nemzetgazdasági erőforrások

6.3. A nemzetgazdasági erőforrások igénybevételének elvei és követelményei

7. *A logisztikai támogatási rendszer működése*

- 7.1. A szükségletek tervezése
- 7.2. Fejlesztés
- 7.3. Beszerzés
- 7.4. Rendszeresítés, rendszerből kivonás
- 7.5. Minőségbiztosítás
- 7.6. Termékazonosítás
- 7.7. Gazdálkodás
- 7.8. Ellenőrzés
- 7.9. Anyagellátás
- 7.10. Üzemfenntartás
- 7.11. Mozcgatás-szállítás
- 7.12. Szolgáltatások igénybevétele, nyújtása
- 7.13. Infrastruktúra

II. A LOGISZTIKAI TÁMOGATÁS VEZETÉSÉNEK ÉS SZAK IRÁNYÍTÁSÁNAK RENDJE

- 1. *A logisztikai támogatás vezetésének és szakirányításának alapjai***
- 2. *A logisztikai vezető és szakirányító szervek működése***
- 3. *A logisztikai támogatás megszervezése***
 - 3.1. A logisztikai rendszer felkészítése
 - 3.2. A szakállomány kiképzése és felkészítése
 - 3.3. Az ország területe védelmi célú előkészítésének szakfeladatai

3.4. A befogadó nemzeti támogatás katonai logisztikai feladatai

4. A katonai műveletek logisztikai támogatásának tervezése

III. KATASZTRÓFAVÉDELMI ÉS A TERRORIZMUS ELLENI FELADATOKBAN RÉSZTVEVŐ KATONAI ERŐK LOGISZTIKAI TÁMOGATÁSA

1. A logisztikai támogatás megszervezése és előkészítése

2. A logisztikai támogatás végrehajtása

3. A logisztikai támogatás vezetése és szakirányítása

IV. NEMZETI VÁLSÁGREAGÁLÓ MŰVELETEK LOGISZTIKAI TÁMOGATÁSA

1. A logisztikai támogatás megszervezése és előkészítése

2. A logisztikai támogatás végrehajtása

3. A logisztikai támogatás vezetése és szakirányítása

V. TÖBBNEMZETI ÖSSZHADERŐNEMI BÉKETÁMOGATÓ ÉS KATONAI MŰVELETEK LOGISZTIKAI TÁMOGATÁSA

1. A logisztikai támogatás megszervezése és előkészítése

2. A logisztikai támogatás végrehajtása

3. A logisztikai támogatás vezetése és szakirányítása

VI. A LOGISZTIKAI TÁMOGATÁS KÖVETELMÉNYEI A HARC, A HADMŰVELET ÉS AZOKKAL KAPCSOLATOS ALAPTEVÉKENYSÉGEK KÜLÖNBÖZŐ FAJTÁIBAN

1. Csapatmozgások

2. Nyugvás

3. Védelem

4. Támadás

MELLÉKLETEK

- 1. Referencia dokumentumok (itt kell felsorolni mindazon felsőbb szintű dokumentumokat, amelyekhez a doktrína kapcsolódik.)*
- 2. Fogalmak meghatározások (itt kell felsorolni mindazon fogalmakat meghatározásokat, amelyek az egységes értelmezés érdekében szükségesek).*

ELŐSZÓ

BEVEZETŐ

I. AZ ANYAGI BIZTOSÍTÁS ALAPJAI

1. Az anyagi biztosítás meghatározása

- 1.1. Az anyagi biztosítás fogalma
- 1.2. Az anyagi biztosítás célja
- 1.3. Az anyagi biztosítás támogatás helye és szerepe a logisztikai támogatás rendszerében
- 1.4. Az anyagok csoportosítása azok jellemzői
- 1.5. Anyagnem, anyagnem felelősi rendszer
- 1.6. Az anyagi biztosítás általános működése

2. A anyagi biztosítás általános elvei és követelményei

- 2.1. Az anyagi biztosítás elvei
- 2.2. A anyagi biztosítás követelményei

3. Az anyagi biztosításhoz kapcsolódó logisztikai funkciók

- 3.1. Beszerzési funkció
- 3.2. Gazdálkodási funkció
- 3.3. Minőségbiztosítási funkció
- 3.5. Kodifikációs funkció
- 3.6. Ellátási funkció
- 3.6. Szállítási funkciója
- 3.7. Szolgáltatási funkciója
- 3.8. Ifrastrukturális funkciója

4. Az anyagi biztosítás szintjei, vezető, szakmai irányító szervei és végrehajtó szervezetei

- 4.1. Az anyagi biztosítás szintjei
- 4.2. A anyagi biztosítás vezető és szakmai irányító szervei
- 4.3. A anyagi biztosítás végrehajtó szervezetei

5. Az anyagi biztosítás erőforrásai

- 5.1. Az igénybe vehető erőforrások
- 5.2. Nemzetgazdasági erőforrások
- 5.3. A nemzetgazdasági erőforrások igénybevételének rendje

II. AZ ANYAGI BIZTOSÍTÁS VEZETÉSÉNEK ÉS SZAKIRÁNYÍTÁSÁNAK RENDJE

1. Az anyagi biztosítás vezetésének és szakirányításának alapjai

2. Az anyagi biztosítás vezető és szakirányító szervek működése

3. Az anyagi biztosítás megszervezése

- 3.1. Az anyagi biztosítási rendszer felkészítése
- 3.2. A szakállomány kiképzése és felkészítése
- 3.3. Az ország területe védelmi célú előkészítésének anyagi biztosítási feladatai
- 3.4. A befogadó nemzeti támogatás anyagi biztosítási feladatai

4. A katonai műveletek anyagi biztosításának tervezése

5. Az anyagi biztosítás ellenőrzése

III. AZ ANYAGI BIZTOSÍTÁSI RENDSZER BÉKE IDEJŰ MŰKÖDÉSE

1. Az anyagi (szolgáltatási) szükségletek tervezése, a gazdálkodás általános szabályai

- 1.1. Az anyagi tervezés rendszere

1.2. Normák, normatívák

Anyagnormák

Műveleti normák

1.3. Pénzilletmények, pénzkeretek (anyagkeretek), költségvetési előirányzatok tervezése

1.4. Anyag- és szolgáltatási szükségletek tervezése

1.5. Költségvetési előirányzat (pénzkeret) és anyaggazdálkodás

1.6. Az költségvetési előirányzat (pénzkeret) és anyaggazdálkodás elemzése, értékelése, beszámoltatás

2. *Az anyagi szükségletek beszerzése*

2.1. Az anyagbeszerzések tervezése

2.2. Közbeszerzés

2.3. Központi beszerzés

2.4. Csapatbeszerzés

2.5. Minőségbiztosítás

2.6. Termékazonosítás

3. *Fejlesztés*

3.1. Az anyagi fejlesztések tervezése

3.2. Rendszeresítés

3.3. Rendszerbe állítás

3.4. Rendszerből kivonás

4. *Készletképzés*

4.1. Anyagi készletek képzésének elvei, szintjei és méretei

4.2. Anyagok átvétele

- 4.3. Anyagok tárolásának, raktározásának, mozgatásának szabályai
- 4.4. Az anyagok kiadáshoz történő előkészítése, anyagkiadás
- 5. ***Anyagellátás, szolgáltatás, kiszolgálás***
 - 5.1. A személyi állomány anyagi ellátása, szolgáltatások biztosítása
 - 5.2. A legységek anyagellátása
- 6. ***Az anyaghasználat és anyagfelhasználás szabályai***
 - 6.1. Az anyagforgalmazás rendje, szabályai
 - 6.2. Az anyagok selejtezésének szabályai
 - 6.3. Az anyagok karbantartása, javítása
- 7. ***Az Anyagnyilvántartás szabályai***
 - 7.1. Az anyag nyilvántartási rendszer felépítése
 - 7.2. Analitikus nyilvántartás
 - 7.3. Szintetikus nyilvántartás
 - 7.4. Mozdásbizonylatok
 - 7.5. Az anyagok személyhez kötése
- 8. ***Az ellenőrzések rendszere***
 - 8.1. Az anyagtervezés ellenőrzése
 - 8.2. Az anyaggazdálkodás (költségvetési előirányzat, pénzkeret) ellenőrzése
 - 8.3. A leltározás
- 9. ***Az anyagok leltározása***
 - 9.1. A leltározás fogalma, célja, gyakorisága
 - 9.2. A leltározás megszervezése

- 9.3 A leltározás előkészítési időszaka
- 9.4 A leltározás végrehajtásának időszaka
- 9.5 A leltározás befejező időszaka
- 9.6 A leltározások okmányolása

IV. BÉKE ANYAGELLÁTÁSI RENBE TARTOZÓ KATONAI MŰVELETEK ANYAGI BIZTOSÍTÁSÁNAK FELADATAI ÉS SZABÁLYAI

1. Katasztrófavédelmi és a terrorizmus elleni feladatokban résztvevő katonai erők anyagi biztosítása

- 1.1. Az anyagi biztosítást befolyásoló tényezők
- 1.2. Az anyagi biztosítás megszervezése és előkészítése
- 1.3. Az anyagi biztosítás végrehajtása
- 1.4. Az anyagi biztosítás vezetése és szakirányítása

V. NEMZETI VÁLSÁGREAGÁLÓ MŰVELETEK ANYAGI BIZTOSÍTÁSA

- 2.1. Az anyagi biztosítást befolyásoló tényezők
- 2.2. Az anyagi biztosítás megszervezése és előkészítése
- 2.3. Az anyagi biztosítás végrehajtása
- 2.4. Az anyagi biztosítás vezetése és szakirányítása

2. Többnemzeti összhaderőnemi béketámogató és katonai műveletek anyagi biztosítása

- 3.1. Az anyagi biztosítást befolyásoló tényezők
- 3.2. Az anyagi biztosítás megszervezése és előkészítése
- 3.3. Az anyagi biztosítás végrehajtása
- 3.4. Az anyagi biztosítás vezetése és szakirányítása

VI. AZ ANYAGI BIZTOSÍTÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS FELADATAI A HARC, A HADMŰVELET ÉS AZOKKAL KAPCSOLATOS ALAPTEVÉKENYSÉGEK KÜLÖNBÖZŐ FAJTÁIBAN

- 1. Csapatmozgások anyagi biztosítása*
- 2. Nyugvás anyagi biztosítása*
- 3. Védelem anyagi biztosítása*
- 4. Támadás anyagi biztosítás*

MELLÉKLETEK

- 1. Referencia dokumentumok (itt kell felsorolni mindazon felsőbb szintű dokumentumokat, amelyekhez a szakutasítás kapcsolódik)*
- 2. Fogalmak meghatározások (itt kell felsorolni mindazon fogalmakat meghatározásokat, amelyek az egységes értelmezés érdekében szükségesek)*
- 3. Mintaokmányok (itt kell rögzíteni azokat az okmányokat, amelyek az egységes szemlélet érdekében, integráltan, minden logisztikai szakterületre vonatkozóan, kötelező jelleggel el kell készíteni.*

Tanulmányomat ajánlom az olvasók, szakemberek figyelmébe.